

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Set og tænkt under den store Krig (1)

Citation: Larsen, Karl: "Set og tænkt under den store Krig", i Larsen, Karl: *Set og tænkt under den store Krig*, Erslev & Hasselbalchs Forlag, Schetelig's Boghandel, 1915, s. 147.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_19-shoot-idm140378515807120/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Set og tænkt under den store Krig

at sige« - man venter Undskyldningen, men overraskes — eller overraskes ikke — ved at høre, at det, Herr Rubin skylder at sige, er, at »vi nu faar at vide«, »at »Pengetrællene« og »Forretningsslaverne« dels slet ikke vedkommer danske Forhold, dels af disse *kun* vedkommer Skuespilkunst«. Med andre Ord, der skal fejlagtigt bibringes Læseren det Indtryk, at jeg for det første i mit nye Indlæg til Forstaaelse har maattet fremkomme med noget, som ikke stod i det første, og dernæst ikke har nævnt dansk Skuespilkunst som et Eksempel, men villet udtømme Emnet ved at anføre denne Kunststart. To aabenbare Tilsnigelser, føjede til den skjulte tredje, at Herr Rubin end ikke indrømmer, at det var *hans* usandfærdige Udtalelser om »Videnskabsmænd« og »Lærerkræfter«, der overhovedet motiverede mine nye Bemærkninger.

Og i Forbindelse med det anførte finder Herr Rubin, at han tillige maa udtale det triumferende »at der nu [i mit nye Indlæg] er Tavshed om Arbejdernes »Nydelsesanarki« m. v.«

Her findes en særlig god Lejlighed til at faa Marcus Rubins Kampmaade belyst ud over Repliken, Forsvaret. Man vinder et endnu fyldigere Eksempel end det med »Videnskabsmændene« paa, hvorledes han kan forme en Modstanders Udtalelser ganske om, inden han for det store Publikums Øjne giver sig til at kritisere dem.

Jeg havde (se ovf. S. 113) skildret »den danske

Slægt, som har staaet under en langvarig Freds lovpriste Tegn, med dens stadig tiltagende Jagt efter Guld og Kælen for Individet og dets Selvherlighed uden Indtryk af, at Individerne tilhorte en Nation, inkarneret i en *Stat* -- indtil det *hele Samfund* syntes at opløses i hensynsløs Selvviskhed, der praktiseredes kynisk *Mand og Mand imellem* og bredte sig over *Grupper og Partier*.

En Skildring, der i højere Grad omfattede det hele Samfund, kunde man vel daarligt give.

Og saa fortsatte jeg -- umiddelbart --: »De Retninger, der kaldte sig sociale og socialdemokratiske, vilde i Virkeligheden kun de størst mulige Fordele for alle enkelte *Individer*, deres Fremtidsstat var blot en *teknisk* Indretning dertil«. Hvorpaa jeg satte Punktum og resumerede Skildringen af det hele Samfund saaledes: »*Alting* var i Virkeligheden paa Marsch imod et rent Nydelsesanarki«.

Men da Herr Rubin (i »Polit.« 26. Septbr.) vil citere Udtalelser af mig om indeværende Aarhundrede til kritisk Belysning, skærer han hele min Karakteristik af »den danske Slægt« overhovedet bort og indskrænker sig til at aftrykke mine ovenfor citerede Bemærkninger om de »Retninger, der kaldte sig sociale og socialdemokratiske«. Derpaa forandres uheldigvis mit Punktum foran »Alting« til et Komma, hvorved de anførte Udtalelser om hele Samfundets Marsch henimod et Nydelsesanarki bringes til at gaa paa Arbejderpartiet alene.